

Promocja piątego tomu Bibliotheca Tessinensis w księżnicy Cieszyńskiej

Data publikacji: 7.12.2011 15:16

Jaki stosunek miała strona czeska do polskiej mniejszości na Zaolziu? Jakie środki stosowano, by tą mniejszość spacyfikować? Odpowiedzi m.in. na te i inne pytania pojawiają się po lekturze nowego tomu z serii "Bibliotheca Tessinensis". Spotkanie z autorem edycji "Polityka państwa wobec mniejszości polskiej na Zaolziu w latach 1945-1949" Jiřim Friedlem oraz recenzentami tomu zorganizował Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w Republice Czeskiej oraz Książnica Cieszyńska.

Już w najbliższy piątek, 9 grudnia 2011 r. o godzinie 14.00, w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej odbędzie się publiczna prezentacja piątego tomu serii "Bibliotheca Tessinensis", zatytułowanego Polityka państwa wobec mniejszości polskiej na Zaolziu w latach 1945-1949.

W prezentacji udział wezmą autor edycji PhDr. Jiří Friedl, Ph.D. (Praga) oraz jej recenzenci, Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc. (Opawa) i dr Krzysztof Nowak (Katowice). Jiří Friedl w 2007 r. przygotował do druku trzeci tom serii "Bibliotheca Tessinensis". Była to edycja szyfrogramów przesyłanych pomiędzy warszawskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych a jego dyplomatycznym przedstawicielstwem w Pradze od sierpnia 1945 r. do marca 1949 r. W edycji, zatytułowanej "Zaolzie w świetle szyfrogramów polskiej placówki dyplomatycznej w Pradze oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie (1945-1949)" ogłoszono 297 szyfrogramów odsłaniających nieznane dotąd kulisy powojennego sporu o przynależność państwową zachodniej części Śląska Cieszyńskiego.

Już podczas przygotowywania Szyfrogramów do druku na forum Rady Naukowej serii "BT" sformułowano postulat opublikowania analogicznych źródeł o czechosłowackiej z kolei proveniencji. Autor edycji, realizując projekt sfinansowany ze środków Agencji Grantów Republiki Czeskiej, przeprowadził w latach 2009-2011 gruntowną kwerendę w kilkunastu czeskich i polskich, tak centralnych, jak i regionalnych archiwach, wybierając dokumenty, które złożyły się na piąty z kolei tom serii, wydany we współpracy pomiędzy Instytutem Historii czeskiej Akademii Nauk a Ośrodkiem Dokumentacji Kongresu Polaków w Republice Czeskiej.

- Lektura wszystkich tomów może być niezwykle ciekawa dla pasjonatów regionu. Ten tom jest interesujący ze względu na okoliczności. Po zakończeniu II wojny światowej rozpoczął się właściwie trzeci etap konfliktu o Śląsk Cieszyński. To czas, kiedy granica rozdzielająca Śląsk Cieszyński nie była ostateczna. Dla strony czeskiej problemem były postawy polskiej mniejszości, a właściwie większości polskiej, na Zaolziu. Wymagało czasu spacyfikowanie ich. Z piątego tomu dowiedzieć się możemy właśnie m.in. jakimi środkami tego dokonywano - tłumaczy Krzysztof Szelong, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej.

"Bibliotheca Tessinensis" powstała z inicjatywy Książnicy Cieszyńskiej przy współpracy z Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Założeniem serii jest wprowadzanie do obiegu naukowego nieznanymi lub trudnodostępnymi źródłami odnoszącymi się do przeszłości Śląska Cieszyńskiego, od średniowiecza po czasy najnowsze, a także źródeł historycznych o znaczeniu uniwersalnym, przechowywanych na terenie Śląska Cieszyńskiego i stanowiących trwałą składnik dziedzictwa piśmienniczego regionu. Seria "Bibliotheca Tessinensis" jest wydawnictwem niekomercyjnym. Jego powstanie i publikacja tomów stały się możliwe dzięki grantom z: Unii Europejskiej, ze środków Komitetu Badań Naukowych, funduszy będących w dyspozycji Samorządu Województwa Śląskiego, czeskiego Ministerstwa Kultury, firmy "Walmark" a.s., Fundacji Współpracy Polsko-

Niemieckiej, a także wsparcia finansowego ze strony Stiftung Haus Oberschlesien w Ratingen.

Prócz tomu piątego, wydane zostały:

Tom 1: Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty księstwa cieszyńskiego, autor: Leopold Jan Szersznik

Tom 2: Stát, církev a národ v československé části Těąínského Slezska (1945-1953), editor Józef Szymeczek

Tom 3: Zaolzie w świetle szyfrogramów polskiej placówki dyplomatycznej w Pradze oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie (1945-1949) , wydał Jiří Friedl

Tom 4: Gedenkbuch der Stadt Teschen / Aloys Kaufmann

- Książnica przymierza się do wydania "Księgi protokołów Rady Nar[odowej] dla Księstwa Cieszyńskiego". Prace nad publikacją są znacznie zaawansowane. Premiera pozycji zależna będzie od środków, mam nadzieję, że będzie gotowa na rocznicę 95. rocznicę powstania Rady- mówi dyrektor.

(red.)